

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

PROKURORIA PRANË GJYKATËS SË SHKALLËS SË PARË ELBASAN

Nr. 6846 Prot.

Datë 07.06.2022

UDHËZIM I PËRGJITHSHËM

Nr.53, datë 07.06.2022

(Mbi hetimin dhe ndjekjen penale efektive të çështjeve që kanë të bëjnë me shkatërrimin ose dëmtimin me zjarr të pyjeve dhe mjediseve pyjore)

Në mbështetje të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, neneve 43 dhe 46 të ligjit nr. 97/2016 “Për organizimin dhe funksionimin e Prokurorisë në Republikën e Shqipërisë”, ligjit nr.96/2016 “Për statusin e gjyqtarëve dhe prokurorëve në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar, ligjit nr.7905 datë 27.04.1995 “Kodi i Proçedurës Penale i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar, ligjit nr.25/2019 “Për organizimin dhe funksionimin e policisë gjyqësore” i ndryshuar, Udhëzimin e Përgjithshëm nr.12, datë 20.07.2020 të Prokurorit të Përgjithshëm të Republikës “Mbi rregullimin e marrëdhënieve mes prokurorëve dhe drejtuesve të prokurorisë, infomimin, transparencën dhe garantimin e pavarësisë, në prokuroritë me juridiksion të përgjithshëm” si dhe Rregulloren e Organizimit dhe Funksionimit të Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë Elbasan” të miratuar me Urdhërin nr.8 datë 21.01.2021 të Drejtuesit të Prokurorisë Pranë Gjykatës së Shkallës së Parë Elbasan;

KONSTATOJ:

Nisur nga situatat e rënda dhe të përsëritura vit pas viti të dëmtimin ose shkatërrimit me dashje ose nga pakujdesia dhe me anë të zjarrit, të pyjeve, mjediseve pyjore, fondeve pyjore, grumbullit pyjor, fidanishtes pyjore etj, lind e nevojshme që nga ana e prokurorëve të kësaj prokurorie dhe oficerët e policisë gjyqësore të seksionit dhe shërbimeve të këtë një qasje të një politike penale të ashpër dhe një ndërgjegjësimit mbi pasojat e rënda, të parikuperiushme dhe të shtrira ndër breza, që vijnë nga veprimet e zjarrvënies nëpër pyje dhe mjedise të tjera pyjore.

Nga vështrimi i ushtruar nga Drejtuesi i Prokurorisë mbi disa problematika të hasura kohët e fundit në lidhje me mënyrën e hetimit dhe ndjekjen penale që kanë të bëjnë me dëmtimin me zjarr të pyjeve, me dashje ose nga pakujdesia, konstatohet se :

- Në mjaft raste në veprimet e para hetimore nuk janë zbatuar me rigorozitet detyrimet ligjore në njoftimin e prokurorëve të gatshëm nga ana e policisë gjyqësore;
- Nuk janë kryer të gjitha veprimet e mundshme procedurale për dokumentimin e rasteve dhe vënien para përgjegjesisë ligjore të autorëve të veprave penale, si dhe rast pas rastit, sipas rrezikshmërisë së veprës apo të autorit nuk janë marrë masat e nevojshme të sigurimit për autorët e veprave penale;
- Në disa raste masat e dënimit të kërkuara nga prokurorët për autorët e veprave penale të zjarrevënies nuk përshtaten me rrezikshmërinë e veprave penale apo autorëve të tyre, duke sjellë si pasojë që dënimi të mos jetë efektiv, propocional dhe frenues që të kontribuojë në parandalimin e përgjithshëm dhe të posaçëm të autorëve të këtyre formave sensitive të kriminalitetit ndaj mjedisit pyjor.
- Konstatohet një mungesë diligjence në hetimin dhe ndjekjen penale si dhe mungesë vlerësimi nga ana e prokurorëve dhe oficerëve të policisë gjyqësore të çështjeve penale që kanë të bëjnë me rastët e dëmtimit apo shkatërrimit me zjarr, me dashje ose nga pakujdesia, të pyjeve apo mjediseve të tjera pyjore, sipas përcaktimeve të neneve 206/a dhe 206/b të K.Penal.

Sa më sipër me qëllim ushtrimin e funksionit të drejtuesit të prokurorisë, forcimin e përgjegjshmërisë dhe përgjegjesisë së prokurorëve dhe oficerëve të policisë gjyqësore, zgjidhjen e problematikave të hasura deri më sot si dhe përcaktimin e përgjegjesisë personale të personave që veprojnë në kundërshtim me ligjin ;

UDHËZOJ :

1. Prokurorët dhe oficerët e policisë gjyqësore të seksionit dhe shërbimeve të tregojnë diligjencën e duhur në hetimin dhe ndjekjen penale të kallëzimeve penale apo ngjarjeve kriminale që kanë të bëjnë me vepra penale të dëmtimit apo shkatërrimit me zjarr, me dashje ose nga pakujdesia, të pyjeve apo mjediseve të tjera pyjore, sipas përcaktimeve të neneve 206/a dhe 206/b të K.Penal.

2. Në rastet e kallëzimeve penale apo ngjarjeve kriminale që kanë të bëjnë me vepra penale të dëmtimit apo shkatërrimit me zjarr, me dashje ose nga pakujdesia, të pyjeve apo mjediseve të tjera pyjore, sipas përcaktimeve të neneve 206/a dhe 206/b të K.Penal, oficerët e policisë gjyqësore duhet që:

- Për çdo rast pas fillimit të kryerjes së veprimeve të para hetimore të njoftojnë menjëherë prokurorët e gatshëm të seksioneve përkatëse duke i vënë në dijeni për secilin rast, komunikim i cili duhet të vazhdojë deri në momentin e arrestimeve në

flagrancë apo ndalimeve me iniciativë të mundshme, si dhe referimin e rastit në prokurori.

- Për çdo rast, në kryerjen e veprimeve të para hetimore, të bëjnë të mundur mbledhjen provave materiale dhe pyetjen e të gjithë dëshmitarëve të mundshëm.
- Në rastet e veprës penale të kryer sipas kuptimit të nenit 206/a të K.Penal, vepër penale për të cilën në bazë të parashikimeve të Seksionit i V "Përgjimet" të K.Pr.Penale, lejohet dhe përgjimi i komunikimeve të një personi ose të një numri telefoni me telefon, faks, kompjuter ose me mjete të tjera të çdo lloji, përgjimi i fshehtë me mjete teknike i bisedave në vende private, përgjimi me audio dhe video në vende private dhe regjistrimi i numrave të telefonit, hyrës dhe dalës, të informojnë menjëherë prokurorët e gatshëm për mundësinë e realizimit të këtyre veprimeve procedurale.
- T'i japin përparësi dhe tregojnë kujdesin e duhur mbi çdo informacion të administruar prej tyre në rrugë operative-ligjore dhe të sigurohen që pas verifikimeve paraprake të referojnë materialet në prokurori me qëllim dhe duke synuar kryesisht kryerjen e hetimeve *pro-aktive* mbi personat që janë evidentuar me tendenca kriminale të përfshirjes në zjarrënie të pyjeve dhe mjediseve të tjera pyjore.

3. Oficerët e policisë gjyqësore, në veprimet e para hetimore për të parandaluar kryerjen e veprave të njëjta apo më të rënda penale, të vlerësojnë rast pas rasti dhe në përputhje me provat e administruara, mundësinë e zbatimit me efikasitet të masave të arrestit në flagrancë apo ndalimit me iniciativë të autorëve të dyshuar të veprës penale, sipas kriterëve të K.Pr.Penale, duke patur parasysh rrezikshmërinë e veprës apo autorit të saj, si dhe menjëherë të njoftojnë prokurorin e gatshëm të seksionit përkatës të prokurorisë.

4. Në rastet e kallëzimeve penale apo ngjarjeve kriminale që kanë të bëjnë me veprat penale të dëmtimit apo shkatërrimit me zjarr, me dashje ose nga pakujdesia, të pyjeve ose mjedisit pyjor, prokurorët e gatshëm duhet që :

- Në rastet e gadishmërisë të sigurojnë në mënyrë sa më eficiente komunikimin me oficerët e policisë gjyqësore që marrin kallëzimet penale apo dokumentojnë ngjarjen gjatë veprimeve të para hetimore, duke i orientuar ata në kryerjen e veprimeve të para hetimore dhe mbledhjen e provave.
- Të vlerësojë maksimalisht situatën duke u udhëhequr nga vullneti i mirë për të vënë autorët përpara përgjegjësisë ligjore dhe të orientojë policinë e shtetit apo të lejojë me iniciativën e tyre, aplikimin e metodave speciale të hetimit sipas parashikimeve të Seksionit i V "Përgjimet" të K.Pr.Penale, të tilla si përgjime të telekomunikimeve, përgjime/vëzhgime ambjentale publike/private si dhe kontrole të vendeve etj.

- Duke marrë në konsideratë kushtet dhe kriteret e përcaktuara nga ligji, nevojat e sigurimit, aktet e administruara në kuadër të veprimeve të para hetimore si dhe ngjarjen konkrete objekt hetimi, prokurorët duhet të vlerësojnë maksimalisht nevojën e caktimit ndaj të hetuarit, të një mase të ashpër sigurimi personal me karakter shtrëngues, e cila të jetë izoluese dhe në proporcion me nevojat e çështjes konkrete.

5. Në kërkesat e tyre për dhënien e dënimit për të pandehurit e akuzuar për veprat penale që kanë të bëjnë me raste të dëmtimit apo shkatërrimit me zjarr, me dashje ose nga pakujdesia, të pyjeve ose mjedisit pyjor, prokurorët duhet të vlerësojnë ashpërsimin e masave të dënimit duke pasur parasysh rrezikshmërinë e veprës, përhapjen saj, autorit, mundësinë e përsëritjes së veprës penale apo kryerjes prej autorit të një vepre penale më të rëndë.

6. Në rastet kur nga oficerët e policisë gjyqësore referohen materiale hetimore për vepra penale që kanë të bëjnë me raste të dëmtimit apo shkatërrimit me zjarr, me dashje ose nga pakujdesia, të pyjeve ose mjedisit pyjor, në të cilat personi i dyshuar është në gjendje të lirë, prokurori çështjes duke ushtruar dilijencën maksimale mbi rrethanat e çështjes, rrezikshmërinë e të dyshuarit dhe pasojat e shkatëruara mbi pyjet apo mjedisin pyjor, duhet të vlerësojë maksimalisht, rast pas rasti, ushtrimin e kompetencave procedurale për ndalimin e të dyshuarit ose t'i drejtohet gjykatës me kërkesë për caktimin e masës shtrënguese ndaj të hetuarit, me qëllim që vecanërisht të evitohet kryerja e një krimi tjetër nga ky person.

7. Prokurorët dhe oficerët e policisë gjyqësore, në rastet e veprave penale të dëmtimit apo shkatërrimit me zjarr, me dashje ose nga pakujdesia, të pyjeve ose mjedisit pyjor, duhet të përdorin diskrecionin e tyre me qëllim që të vlerësojnë ligjërisht nëse veprimet ose mosveprimet e funksionarëve publik që kanë për detyrë të raportojnë, parandalojnë apo shmangin zjarrvëniet ose pasojat e tyre, kanë qënë apo jo në përputhje me aktet normative në fuqi dhe nëse konstatojnë paligjshmëri të fillojnë kryesisht ndjekjen penale ndaj këtyre funksionarëve.

8. Çdo veprim ose mosveprim në kundërshtim me sa më sipër përbën shkak për përgjegjësi sipas ligjit.

9. Ngarkohet Zv.Drejtuesi i Prokurorisë për të ndjekur zbatimin e përcaktimeve të këtij udhëzimi dhe detyrimeve të tjera ligjore dhe nënligjore nga prokurorët dhe oficerët e policisë gjyqësore të seksionit dhe shërbimeve. Në çdo rast Zv.Drejtuesi i Prokurorisë informon me shkrim Drejtuesin e Prokurorisë për problematikat e hasura.

10. Zv.Drejtuasi i Prokurorisë, në zbatim të udhëzimit nr.12, dt.20.07.2020 të Prokurorit të Përgjithshëm, të kërkojë informacione për çështje konkrete nga prokurorët dhe të nxjerrë konform ligjit, udhëzime jo të detyrueshme për çështje konkrete për çështjet penale që kanë të bëjnë me raste të dëmtimit apo shkatërrimit me zjarr, me dashje ose nga pakujdesia, të pyjeve ose mjedisit pyjor.

11. Me këtë udhëzim të njihen të gjithë prokurorët, oficerëve të policisë gjyqësore të Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së parë Elbasan dhe pranë shërbimeve në Drejtorinë Vendore të Policisë Elbasan dhe Komisaritet e Policisë Elbasan, Gramsh, Peqin, Cërrik, Librazhd si dhe pranë të gjitha shërbimeve të policisë gjyqësore në institucione të tjera. Një kopje e këtij udhëzimi i 'u komunikohet nëpërmjet postës elektronike zyrtare @pp.gov.al. Ngarkohet specialisti IT me kryerjen e njoftimit.

12. Një kopje e këtij urdhëzimi i dërgohet Prokurorisë së Përgjithshme për publikim në web në zbatim të nenit 46/5 të ligjit nr.97/2016.

13. Ky udhëzim hyn në fuqi sot në datë 07.06.2022.

DREJTUES I PROKURORISË

Kreshnik AJAZI

A large, stylized handwritten signature in blue ink is written over a circular official stamp. The stamp contains the text 'REPUBLICA E SHqipërisë' at the top, 'PROKURORIA E PËRGJITHSHME' in the center, and 'SHOPI' at the bottom. The signature is written in a cursive style, with a large loop on the left and a sharp cross on the right.